

PATVIRTINTA
 Prienų rajono savivaldybės tarybos
 2022 m. sausio 27 d. sprendimu Nr. T3-

1 b forma

**PRIENŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS
 APLINKOS APSAUGOS, VERSLO RĖMIMO IR KAIMO PLĖTROS
 PROGRAMOS APRAŠYMAS**

Biudžetiniai metai	2022-ieji metai
Asignavimų valdytojas (-ai), kodas	Prienų rajono savivaldybės administracija, 288742590
Vykdytojas (-ai), kodas	Statybos ir ekonomines plėtros skyrius, 9 Žemės ūkio skyrius, 15 Kultūros turizmo ir jaunimo skyrius, 11

Programos pavadinimas	Aplinkos apsaugos, verslo rėmimo ir kaimo plėtros programa	Kodas	5
------------------------------	--	--------------	---

Programos parengimo argumentai	Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu siekiama skatinti ir plėtoti vietos savivaldą kaip demokratinės valstybės raidos pagrindą. Siekiant skatinti vietos savivaldą, tinkamai atstovauti bendruomenės interesus ir įgyvendinti LR įstatymais ir kitais teisės aktais savivaldybei priskirtas funkcijas buvo parengta Programa parengta siekiant sudaryti palankias sąlygas Prienų rajono savivaldybėje veikiančioms žemės ūkio subjektams, skatinti smulkaus ir vidutinio verslo plėtrą, tausoti ir saugoti gamtinę aplinką. Programa vykdomos Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu nustatytos <i>savarankiškosios savivaldybės funkcijos</i>: kraštovaizdžio, nekilnojamojo kultūros vertybių ir savivaldybės įsteigtų saugomų teritorijų tvarkymas ir apsauga, savivaldybės teritorijoje esančių želdynų, želdinių apsauga, tvarkymas ir kūrimas, inventorizacijos, apskaitos, atskirųjų želdynų žemės sklypų kadastrinių matavimų ir įrašymo į Nekilnojamojo turto registrą organizavimas ir stebėseną; aplinkos kokybės gerinimas ir apsauga; komunalinių atliekų tvarkymo sistemų diegimas, antrinių žaliavų surinkimo ir perdirbimo organizavimas, sąvartynų eksploatavimas; sanitarijos ir higienos taisyklių tvirtinimas ir jų laikymosi kontrolės organizavimas, švaros ir tvarkos viešose vietose užtikrinimas; sąlygų verslo ir turizmo plėtrai sudarymas ir šios veiklos skatinimas; <i>valstybinės (perduotos savivaldybėms) funkcijos</i>: valstybei nuosavybės teise priklausančių melioracijos ir hidrotechnikos statinių valdymas ir naudojimas patikėjimo teise. Gyvenamosios aplinkos kokybės gerinimas, ne tik padės išlaikyti esamus žmogiškuosius išteklius savivaldybėje, tačiau ir bus ilgalaikė investicija į rajono ūkio augimo ir verslo konkurencingumo skatinimą. Lietuvos 2014–2020 m. ES struktūrinės paramos panaudojimo strategijoje nustatytas pagrindinis ES struktūrinės paramos panaudojimo tikslas – sparčiai gerinti sąlygas investuoti, dirbti ir gyventi Lietuvoje, kad ūkio augimo teikiama nauda pasiektų visus Lietuvos gyventojus. Norint pasiekti šį tikslą būtina imtis veiksmų nuo įvairių viešosios politikos reformų ir teisinio reguliavimo tobulinimo iki investicinių priemonių įgyvendinimo.		
Ilgalaikis prioritetas	Patrauklios verslui ir turizmui aplinkos formavimas	Kodas	1

(pagal SPP)	Patogios ir švarios aplinkos užtikrinimas		3
Šia programa įgyvendinamas įstaigos/padalinio strateginis tikslas:	Kurti kokybišką ir patrauklią gyvenamąją, turizmo ir verslo aplinką	Kodas	3
Programa	Tęstinė		

Programos aprašymas:

Programa numatoma teikti finansinę paramą smulkaus ir vidutinio verslo (toliau SVV) ir kaimo plėtros rėmimo lėšas skirti žemės ūkio subjektams. Parama bus teikiama Prienų rajono savivaldybės smulkaus ir vidutinio verslo rėmimo bei kaimo plėtros rėmimo lėšomis, kurios skirtos remti savarankiško užimtumo siekiančius fizinius asmenis bei įmones, o taip pat fizinius ir juridinius asmenims, užsiimančius žemės ūkio veikla arba teikiančius žemės ūkio veiklos subjektams paslaugas ar mokymus.

Programa taip pat bus įgyvendinamos priemonės, mažinančios neigiamą ūkinės veiklos įtaką aplinkai: vykdomas komunalinių atliekų tvarkymas, taršos šaltinių šalinimas, gamtinės aplinkos priežiūra ir puoselėjimas, aplinkai padarytos žalos kompensavimas, ugdoma ekologiškai mąstanti visuomenė, gerinama melioracijos sistemų būklė.

Prienų rajono savivaldybė pagal veiklos pobūdį įgyvendina vietos valdžios, viešojo administravimo ir viešųjų paslaugų teikimo funkcijas. Įgyvendindama valstybines (valstybės perduotas savivaldybėms) funkcijas savivaldybė turi įstatymų nustatytą sprendimų priėmimo laisvę, tačiau jos veiklą įgyvendinant šias funkcijas riboja valstybės institucijų ir (arba) pareigūnų sprendimai.

Efeko vertinimo kriterijus:

- Bendrosios žemės ūkio produkcijos vertės pokytis, proc. (lyginant su ankstesniais metais).

Programos tikslas	Sudaryti palankias ūkininkavimo sąlygas ir skatinti verslo plėtrą rajone	Kodas	1
-------------------	--	-------	---

Tikslo aprašymas:

Iš Prienų rajono savivaldybės smulkaus ir vidutinio verslo rėmimo ir kaimo plėtros rėmimo lėšų bus teikiama parama SVV ir žemės ūkio subjektams, viešųjų paslaugų verslui teikimas.

Produkto vertinimo kriterijus:

- Paramą gavusių SVV / žemės ūkio subjektų skaičiaus pokytis (lyginant su ankstesniais metais), proc.

Tiksliui pasiekti iškeltas vienas uždavinys.

1 Uždavinys. Remti žemės ūkio ir smulkiojo ir vidutinio verslo subjektus

Įgyvendinant uždavinį teikiama parama iš Smulkiojo ir vidutinio verslo rėmimo fondo. Finansinė parama iš šio fondo teikiama: daliai palūkanų už paimitas paskolas (apyvartinėms lėšoms ir pagrindinėms priemonėms įsigyti) padengti. Palūkanos dengiamos ne daugiau kaip už 1 metus. Kompensuojama palūkanų norma skaičiuojama pagal Lietuvos banko skelbiamą praeito mėnesio vidutinę komercinių bankų metų palūkanų normą. Nekompensuojama ta palūkanų dalis, kuri apmokėta iš kitų paramos fondų. Ši parama teikiama verslo subjektams, vykdančioms veiklą ne ilgiau kaip 5 metus; verslininkų mokymo kursams, seminarams, susijusiems su vykdoma veikla, apmokėti – iki 300 Eur; 21.3. dalyvavimo dalyvio teisėmis parodose, konkursuose, mugėse išlaidoms padengti – iki 500 Eur; informacinių ir reklaminių leidinių apie smulkųjį ir vidutinį verslą leidybai – naujiems verslo subjektams, vykdančioms veiklą ne ilgiau kaip 3 metus; verslo planų, paraiškų finansinei paramai iš kitų fondų gauti rengimo išlaidoms apmokėti; darbo saugos dokumentacijos sutvarkymo išlaidoms padengti – naujiems verslo subjektams, vykdančioms veiklą ne ilgiau kaip 3 metus; gamybinių pastatų ir statinių techninės dokumentacijos rengimo išlaidoms, teritorinio planavimo dokumentų ir techninių projektų rengimo (išskyrus gyvenamųjų patalpų) išlaidoms padengti – naujiems verslo subjektams, vykdančioms veiklą ne ilgiau kaip 5 metus; už sukuriamą kiekvieną naują darbo vietą – 400 Eur. Darbo vieta turi būti sukurta ne anksčiau kaip prieš 24 mėn. ir išlaikyta ne mažiau nei 12 mėn. Dėl šios paramos formos ūkio subjektas gali kreiptis ne anksčiau kaip po 12 kalendorinių mėnesių po darbo vietos įkūrimo, pateikdamas pažymą apie vidutinį sąrašinių darbuotojų skaičių periodo pradžioje ir pabaigoje; įmonėms, savo lėšomis pagerinusioms savivaldybės turto būklę, remti; žemės mokesčiui kompensuoti – verslo subjektams, vykdančioms veiklą ne ilgiau kaip 3

metus; patalpų nuomos mokesčiui kompensuoti – verslo subjektams, vykdančioms veiklą ne ilgiau kaip 3 metus; naujos įmonės steigimo išlaidoms kompensuoti – iki 300 Eur dokumentais pagrįstų pradinių steigimo išlaidų. Įmonė turi būti įsteigta ne anksčiau kaip prieš 12 mėn. iki paraiškos gauti paramą pateikimo dienos; nekilnojamojo turto mokesčiui kompensuoti (išskyrus nekilnojamojo turto objektus, kurie yra nenaudojami arba naudojami ne pagal paskirtį, neprižiūrimi ir apleisti, taip pat verslo subjektus, kurių veikla susijusi su nekilnojamojo turto prekyba ir nuoma) – verslo subjektams, vykdančioms veiklą ne ilgiau kaip 3 metus; įmonės interneto svetainės kūrimo išlaidoms padengti – verslo subjektams, vykdančioms veiklą ne ilgiau kaip 5 metus. Dėl šios paramos formos galima kreiptis tik vieną kartą; prekės ženklo registravimo ir gaminių sertifikavimo išlaidoms padengti – verslo subjektams, vykdančioms veiklą ne ilgiau kaip 3 metus; šviečiančių reklaminių įrenginių įrengimo išlaidoms padengti (turi būti pateikiamas išorinės reklamos įrengimo projektas) – iki 4000 Eur; išorinės vaizdinės reklamos, atspindinčios Prienų krašto savitumą, išlaidoms padengti – iki 4000 Eur; gaisro ar stichinės nelaimės atveju – iki 4500 Eur; įmonės turto draudimo (transporto priemonių – tik privalomojo civilinės atsakomybės draudimo) išlaidoms padengti – pirmaisiais verslo metais; konsultacijų buhalteriniais klausimais išlaidoms padengti – pirmaisiais verslo metais; įrangos (pagrindinių priemonių), reikalingos verslui vykdyti, įsigijimo išlaidoms padengti – verslo subjektams, vykdančioms veiklą ne daugiau kaip 3 metus arba vykdančioms verslo plėtrą.

Kaimo plėtros rėmimo lėšos skiriamos: mokymo kursams, seminarams Lietuvoje apmokėti iki 200 Eur; dalyvavimo parodose ir konkursuose išlaidoms (dalyvio mokesčiui) padengti. Tam pačiam pareiškėjui išlaidos kompensuojamos vieną kartą per metus; ūkininkų šventėms ir kitiems renginiams; „Metų ūkio“ šventės išlaidoms iki 4500 Eur; melioracijos statinių (išskyrus valstybei nuosavybės teise priklausančius griovių ir drenažo rinktuvus (<12,5 cm diametro)) remonto darbams, kurie atliekami Prienų rajono savivaldybėje, iš dalies kompensuoti; paramai gaisro ar nelaimės atveju – iki 4500 eurų; palūkanoms už investicinius kreditus ir žemei įsigyti. Kreipiantis pirmą kartą kompensuojama iki 75 proc., antrą kartą – iki 65 proc. Per visą paskolos sutarties laikotarpį palūkanos gali būti kompensuojamos ne daugiau kaip du kartus; kooperatyvų steigimo ir juridinių konsultacijų žemdirbių kooperacijos klausimais išlaidoms kompensuoti; gamybinių pastatų ir statinių techninės dokumentacijos rengimo išlaidoms iš dalies padengti – iki 500 eurų; už sukuriama kiekvieną naują darbo vietą – 400 eurų. Sukurta darbo vieta turi būti išlaikyta ne mažiau nei vienerius metus. Dėl šios paramos formos ūkio subjektas gali kreiptis ne anksčiau kaip po 12 kalendorinių mėnesių po darbo vietos įkūrimo, pateikdamas pažymą apie vidutinį sąrašinių darbuotojų skaičių periodo pradžioje ir pabaigoje bei darbuotojo valstybinio socialinio draudimo pažymėjimo kopiją; gamybinių patalpų nuomos mokesčiui kompensuoti – ūkininkams, vykdančioms veiklą ne ilgiau kaip 2 metus; prekės ženklo registravimo išlaidoms iš dalies padengti; žemės mokesčiui iš dalies kompensuoti, kai Prienų rajono savivaldybėje ar visoje šalyje paskelbta ekstremali situacija.

Viešųjų paslaugų verslui teikimas – bus finansuojamas projektas.

Produkto vertinimo kriterijai:

- Paramą gavusių SVV subjektų skaičius;
- Paramą gavusių žemės ūkio subjektų skaičius;
- Finansuojamų projektų skaičius.

Programos tikslas	Užtikrinti savivaldybės gyventojams saugią ir ekologiškai švarią aplinką	Kodas	2
--------------------------	--	--------------	---

Tikslo aprašymas:

Įgyvendinant šį tikslą bus pagerinta Prienų rajono aplinkos būklė, racionaliai naudojami gamtos ištekliai, sumažinta ūkinės veiklos neigiama įtaka aplinkai. Tikslu numatoma vykdyti aplinkos išsaugojimo ir kokybės kontrolės, atliekų prevencijos ir tvarkymo, ekologinio švietimo ir kt. priemones.

Surinkti bešeimininkes naudotas padangas, kurių turėtojų nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja Prienų rajono savivaldybėje, laikantis aplinkosauginių reikalavimų. Padangų atliekos surenkamos, įskaitant surinkimą, vežimą, perdirbimą ar transportavimą į kitas Europos sąjungos šalis.

Produkto vertinimo kriterijus:

- Lėšų, skiriamų Aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos įgyvendinimui, pokytis (lyginant su ankstesniais metais), 20 proc. daugiau.

Tiksliui pasiekti iškeltas vienas uždavinys.

1 Uždavinys. Vykdyti atliekų tvarkymo ir aplinkos apsaugos rėmimo priemonės

Įgyvendinant šį uždavinį bus vykdomas komunalinių atliekų tvarkymas ir įgyvendinama Aplinkos apsaugos rėmimo specialioji programa, kurios metu: šalinami aplinkos teršimo šaltiniai; kompensuojama aplinkai padaryta žala; skiriamos lėšos gamtos saugos objektams projektuoti, statyti, rekonstruoti, remontuoti ir eksploatuoti; įgyvendinama Savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialioji programa; vykdomos priemonės, numatytos Lietuvos Respublikos medžioklės įstatyme, kurios pagal Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos įstatymą gali būti finansuojamos šios programos lėšomis; vykdomos kitos aplinkos apsaugos priemonės.

- 9.1. Prienų lopšelis-darželis „Pasaka“;
- 9.2. Prienų r. sav. visuomenės sveikatos biuras;
- 9.3. Prienų globos namai;
- 9.4. Prienų r. sav. socialinių paslaugų centras.

Produkto vertinimo kriterijai:

- Sutvarkytų atliekų kiekis, 10625 t.;
- Aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos įgyvendinimas, 100 proc.

Programos tikslas	Užtikrinti sklandų savivaldybės darbo organizavimą ir įgyvendinamų funkcijų vykdymą	Kodas	3
--------------------------	---	--------------	---

Tikslo aprašymas:

Įgyvendinamu tikslu savivaldybė siekia užtikrinti sklandų savivaldybės administracijos ir jos padalinių darbą. Efektyviai vykdyti Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais savivaldybei priskirtas funkcijas.

Produkto vertinimo kriterijus:

- Savivaldybės biudžeto dalis, skirta savivaldybės valdymui ir pagrindinių funkcijų vykdymui, 13,2 proc.

Tiksliui pasiekti iškeltas vienas uždavinys:

1 Uždavinys. Įgyvendinti LR įstatymais ir kitais teisės aktais savivaldybei priskirtas funkcijas

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme nurodytos 37 valstybinės (valstybės perduotos savivaldybėms) funkcijos. Viena iš jų žemės ūkio funkcijų vykdymas.

Produkto vertinimo kriterijus:

- Valstybės dotacijų, skirtų vykdyti valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms, įsisavinimas, proc.;
- Pagerintas melioruotos žemės plotas;

Programos tikslas	Kaimo vietovių inžinerinių tinklų atnaujinimas ir tobulinimas	Kodas	4
--------------------------	--	--------------	---

Tikslo aprašymas:

Įgyvendinus šį tikslą bus pagerinta melioracijos sistemų būklė.

Produkto vertinimo kriterijus:

- Plotas kuriame įrengtos melioracijos sistemos, ha;

Tiksliui pasiekti iškeltas vienas uždavinys.

1 Uždavinys. Vykdyti inžinerinių tinklų (vandentvarkos) projektus

Įgyvendinamu uždaviniu Prienų rajono savivaldybė numato atlikti melioracijos sistemų remonto ir rekonstrukcijos darbus.

Produkto vertinimo kriterijai:

- Plotas kuriame suremontuotos melioracijos sistemos, ha.

Numatomas programos įgyvendinimo rezultatas:

Programos įgyvendinimas prisidės prie esamų melioracijos sistemų ir jų statinių išsaugojimo, leis prailginti tinkamą šių sistemų funkcionavimą. Parama žemės ūkio subjektams skatins rajono žemdirbius plėsti ir modernizuoti žemės ūkio veiklą, užtikrins informacijos bei naujausių mokslo pasiekimų ir technologijų sklaidą tarp žemdirbių. Smulkiojo ir vidutinio verslo rėmimas skatins naujų darbo vietų kūrimą, investicijų pritraukimą, pažangių technologijų diegimą, veiklos konkurencingumo augimą. Vykdam atliekų tvarkymą ir įgyvendinant Aplinkos apsaugos rėmimo specialiąją programą sumažės aplinkos tarša, bus kompensuota aplinkai padaryta žala, prižiūrima, saugojama ir puoselėjama gamtinė aplinka, ugdoma ekologiškai mąstanti visuomenė ir kt.

Galimi programos vykdymo ir finansavimo variantai: Savivaldybės biudžetas, Valstybės biudžetas, Valstybės biudžeto specialioji tikslinė dotacija, ES lėšos.

Veiksmai, numatyti Prienų rajono plėtros strateginiame plane, kurie susiję su vykdoma programa:**1. PRIORITETAS. PATRAUKLIOS VERSLUI IR TURIZMUI APLINKOS FORMAVIMAS****1.1. Tikslas. Skatinti rajono gyventojų verslumą bei vietos ekonomikos konkurencingumą**

1.1.1. Uždavinys. Skleisti informaciją apie verslo plėtros galimybes rajone

1.1.2. Uždavinys. Skatinti mokymo, informavimo paslaugų verslo sektoriaus atstovams plėtrą

1.4. Tikslas. Užtikrinti darnų kaimo ir žemės, miškų ūkių vystymąsi

1.4.1. Uždavinys. Sukurti konkurencingą bei į ES orientuotą žemės ūkį

1.4.3. Uždavinys. Sukurti tinkamas sąlygas gyventi ir dirbti kaime

3. PRIORITETAS. PATOGIOS IR ŠVARIOS APLINKOS UŽTIKRINIMAS**3.2. Tikslas. Gerinti aplinkos kokybę**

3.2.1. Uždavinys. Modernizuoti ir plėsti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūrą

3.2.3. Uždavinys. Užtikrinti efektyvią kraštovaizdžio apsaugą, didinti ekologinį teritorijų stabilumą

Susiję įstatymai ir kiti norminiai teisės aktai:

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymas, Lietuvos Respublikos melioracijos įstatymas, Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymas, Lietuvos Respublikos aplinkos monitoringo įstatymas, Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymas, Lietuvos Respublikos savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos įstatymas, Lietuvos Respublikos smulkios ir vidutinio verslo plėtros įstatymas, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo plėtros įstatymas, Lietuvos Respublikos ūkininkų ūkio įstatymas.